

KARTA PRZEDMIOTU								
Kod przedmiotu		BNPM401						
Nazwa przedmiotu		ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ						
USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW								
Kierunek studiów		BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE						
Forma studiów		niestacjonarne						
Poziom studiów		drugiego stopnia/magisterskie						
Profil studiów		praktyczny						
dziedzina nauki/ dyscyplina naukowa		dziedzina nauk społecznych/ dyscyplina naukowa: nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji, nauki prawne						
Jednostka prowadząca przedmiot		Bydgoska Szkoła Wyższa						
Osoba odpowiedzialna za przedmiot		dr inż. Grzegorz Lisowski						
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU								
Status przedmiotu		obowiązkowy						
Przynależność do modułu		moduł kierunkowy						
Język wykładowy		polski						
Semestry, na których realizowany jest przedmiot		czwarty						
Wymagania wstępne		Wykład- znajomość podstaw zarządzania Ćwiczenia - zdolność logicznego myślenia i wyciągania wniosków.						
FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ								
Formy zajęć	wykład	ćwiczenia	seminarium	praca kliniczna	laboratorium	projekt/prezentacja	samokształcenie	ECTS
Liczba godzin	10	10	---	---	---	---	30	2
Sposób realizacji zajęć		wykład/ ćwiczenia						
Sposób zaliczenia zajęć		<p>Wykład: Projekt - prezentacja zaopatrzona w przypisy, odniesienia, cytaty i przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sporządzania przypisów, odniesień itp. zgodne z obowiązującymi zasadami; ➤ Prezentacja wykonana z wykazem literatury; ➤ Czcionka - Arial – 28; max 32; ➤ Zawartość ~ 30 slajdów; <p>Ok. ~10 rysunków - schematy, tabele wykresy (nie zdjęcia i skany).</p> <p>Szczegółowe wymagania otrzyma starosta grupy. W indywidualnych sytuacjach - w odpowiedzi na e-maila.</p> <p>Ćwiczenia: Projekt rozwiązania konkretnych problemów uzgodniony na wykładzie</p>						
Metody dydaktyczne		<p>wykład – wykład informacyjny;</p> <p>ćwiczenia – ćwiczeniowa (oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, internet</p>						

Wykaz literatury	
podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Gromek P., <i>Nowe zarządzanie kryzysowe</i>, Warszawa, Difin 2025. Kulisz M., <i>Ochrona ludności a zarządzanie kryzysowe</i>, Nysa 2025. Turkowski S., <i>Ochrona infrastruktury krytycznej przed atakami hybrydowymi. Dobre praktyki i rekomendacje - ebook PDF</i>, 2024. <p>Obowiązujące przepisy prawa w zakresie zarządzania kryzysowego.</p>
uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Smagowicz J., Szware K., Kisilowski M., Wiśniewski M., Skomra W., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej i ciągłością usług kluczowych państwa</i>, 2021. Grocki R., <i>Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki</i>, Warszawa, Difin 2020. <p>Przykładowe scenariusze działań w ramach zarządzania w sytuacjach kryzysowych.</p>

CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Cele przedmiotu	
Cel 1	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej.
Cel 2	Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej nabytej z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej w praktyce funkcjonowania państwa, a także potrafi analizować i stosować odpowiednią terminologię w tym zakresie.
Cel 3	Potrafi wykorzystać podstawowe narzędzia do pozyskiwania informacji i ich wykorzystywania w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej.
Cel 4	Potrafi myśleć kategoriami osoby przedsiębiorczej, przejawia skłonności praktyczne i innowacyjne w podejściu do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej.

Treści programowe		
Forma wykładowa		
	Liczba godzin	Treści programowe
Wykłady	10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> Pojęcie zarządzania kryzysowego. Zagrożenia naturalne i celowe. Podstawy prawne zarządzania kryzysowego Zasady i etapy zarządzania kryzysowego Instytucje i poziomy zarządzania kryzysowego. Wybrane podmioty uczestniczące w zarządzaniu kryzysowym. Systemy infrastruktury krytycznej – analiza pojęciowa oraz prawne podstawy ochrony IK. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej. Służby bezpieczeństwa i ochrony w systemie zarządzania bezpieczeństwem IK.
FORMA ĆWICZENIOWA		
Ćwiczenia	10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> Plan zarządzania kryzysowego. Planowanie działań - plan zarządzania kryzysowego. Siły ratownicze w zarządzaniu kryzysowym. Plany ochrony IK. Awarie i ataki na infrastrukturę krytyczną, możliwości przeciwdziałania. Bezpieczeństwo prawne, fizyczne, osobowe, techniczne i informatyczne IK.

Efekty uczenia się				
	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do efektów uczenia się		
	w zakresie WIEDZY	dla kierunku	UCh I st. PRK poziom 7	Ch II st. PRK poziom 7
EU1	stosuje poprawnie podstawy teoretyczne i prawne zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej; zna złożoność warunków zagrożeń bezpieczeństwa na obszarze Polski	K_W01 K_W03	P7U_W	P7S_WG
EU2	objaśnia i charakteryzuje wpływ klęsk żywiołowych na życie ludności i środowiska naturalnego oraz infrastruktury w Polsce i Europie	K_W05	P7U_W	P7S_WG
EU3	ma pogłębioną wiedzę na temat zadań i kompetencji organów władzy publicznej i instytucji w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej	K_W06 K_W08	P7U_W	P7S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
EU4	potrafi prawidłowo poprawnie określić potrzeby i zależności oraz uwarunkowania funkcjonowania centrów i zespołów zarządzania kryzysowego	K_U01 K_U07	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
EU5	rozumie i potrafi dokonać krytycznej analizy złożoności problemów i przyczyn powstawania sytuacji kryzysowych, roli państwa w przeciwdziałaniu im	K_U03	P7U_U	P7S_UW

EU6	potrafi zastosować zdobytą wiedzę teoretyczną w praktyce życia społecznego i zawodowego – w tym stosować procedury podejmowania decyzji przy wykonywaniu zadań, podnosi posiadane umiejętności w analizowanym zakresie	K_U10 K_U11	P7U_U	P7S_UO P7S_UU
EU7	umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów przeciwdziałania zagrożeniom dla gmin, powiatów i województw oraz potrafi komunikować się w grupie	K_U07 K_U09	P7U_K	P7S_UW P7S_UO
w zakresie KOMPETENCJI				
EU8	potrafi budować więzi społeczne w bliższym i dalszym otoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem rynku pracy, odpowiedzialnie pełni role zawodowe i w pełni profesjonalnie wykonuje powierzone mu zadania	K_K04 K_K05 K_K06	P7U_K	P7S_KR

Kryteria oceny osiągniętych efektów	
na ocenę 2	Opanowanie wiedzy na poziomie niezadowalniającym, brak wiedzy na temat podstawowych zagadnień prezentowanych oraz wymaganych przez prowadzącego przedmiot / mniej niż 50% /
na ocenę 3	Wiedza na poziomie podstawowym, rozumienie podstawowych pojęć wynikających z programu zajęć / 51 – 60 % wiedzy /
na ocenę 3,5	Prezentowana wiedza kształtuje się na poziomie przeciętnym ;student orientuje się w zagadnieniach omawianych zgodnie z programem zajęć / 61 - 70 % wiedzy /
na ocenę 4	Opanowanie wiedzy na poziomie dobrym, rozumienie zjawisk dotyczących zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej / 71% - 80 % wiedzy /
na ocenę 4,5	Student prezentuje dobrą wiedzę na tematy omówione na zajęciach, potrafi dokonywać porównań ,w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej / 81-90% wiedzy /
na ocenę 5	Kompleksowe opanowanie treści programowych, umiejętność analizy i dokonywania porównań prezentowanych treści / 91-100% wiedzy /

Metody oceny
Ocena formująca F F1. Wypowiedzi studenta świadczące o zrozumieniu lub brakach w zrozumieniu treści omawianych (wykład + ćwiczenia) F2. Pytania zadawane przez studenta świadczące o poziomie wiedzy i zainteresowania problematyką (wykład) F3. Aktywność poznawcza studenta- znajomość literatury przedmiotu, samodzielne wyciąganie wniosków (wykład) F4. Przygotowanie wcześniejsze materiału i zaprezentowanie go przez studenta na zajęciach F5. Bieżąca ocena postępów uczenia się – sprawdziany wiedzy, kolokwia (ćwiczenia)
Ocena podsumowująca P P1. Ocena z kolokwium zaliczającego ćwiczenia (ćwiczenia) P2. Ocena z kolokwium kończącego seminarium P3. Ocena z przygotowanych projektów (ćwiczenia) P4. Ocena z zaliczenia końcowego (wykład)

METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA						
Efekt uczenia się	Forma oceny					
	Egzamin ustny	Zaliczenie pisemne/ wykład	Ocenianie ciągłe warsztatów	rozwiązywanie zadań praktycznych	sprawozdanie	inne
EU 1		X				
EU 2		X				
EU 3		X				
EU 4						
EU 5				X		
EU 6				X		
EU 7				X		
EU 8				X		
EU 9		X		X		

zaliczenie końcowe/ wykład	<p>Projekt - prezentacja zaopatrzona w przypisy, odniesienia, cytaty i przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sporządzania przypisów, odniesień itp. zgodne z obowiązującymi zasadami; ➤ Prezentacja wykonana z wykazem literatury; ➤ Czcionka - Arial – 28; max 32; ➤ Zawartość ~ 30 slajdów; <p>Ok. ~10 rysunków - schematy, tabele wykresy (nie zdjęcia i skany).</p> <p>Szczegółowe wymagania otrzyma starosta grupy. W indywidualnych sytuacjach - w odpowiedzi na e-maila.</p>
zaliczenie końcowe /ćwiczenia	100% Projekt rozwiązania konkretnych problemów uzgodniony na wykładzie

Obciążenie pracą studenta - bilans punktów ECTS			
Forma aktywności		Obciążenie studenta	
		Godziny	ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:			
Godziny wynikające z planu studiów	wykłady	10	0,4
	ćwiczenia	10	0,4
	inne	---	---
Razem		20	0,8
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym			
Przygotowanie do egzaminu/zdawanie egzaminu		10	0,4
Przygotowanie do kolokwium / odpowiedzi ustnej		-	-
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury		10	0,4
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji		10	0,4
Razem		30	1,2
Razem PRZEDMIOT		55	2,0

Bilans punktów ECTS					
ECTS/ WYKŁAD	ECTS/ ĆWICZENIA	ECTS/ LABORATORIUM	ECTS/ PRACOWNIA/ PROJEKT	ECTS/ SEMINARIUM	ECTS/ SUMA
1	1	---	---	---	2